

Onderwerp: Gemeenschappelijke regeling HBEL sociaal domein individuele voorzieningen

Raadsvergadering	6 november 2025, agendapunt 9 - zie apart besluitblad -
Datum raadsvoorstel	19 september 2025
Bijlage(n)	6
Zaaknummer	Z.418990 / D.1925337
Behandeld in commissie	Algemeen Bestuur en Middelen 16 oktober 2025, agendapunt 7.2
Portefeuillehouder	wethouder F.F.H. van der Kleij
Informatie bij	Louissetta Eisses & Daphne Aartsen
E-mail / telefoonnummer	l.eisses@huizen.nl / 035-5281467

Voorgesteld besluit

1. Geen zienswijze indienen op de herziening van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) samenwerking Sociaal Domein Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren.
2. Instemmen met de herziening van de Gemeenschappelijke Regeling samenwerking Sociaal Domein Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren.

Toelichting op het te nemen besluit

Aanleiding

De huidige GR is sterk verouderd en sluit niet meer aan bij de huidige praktijk van samenwerking.

Eind 2024 is daarom een inventarisatie uitgevoerd onder medewerkers van de HBEL-gemeenten sociaal domein over de samenwerking. Deze inzichten vormen het fundament van de herziening van de GR. De wens om verantwoordelijkheden te verduidelijken én afspraken eenvoudiger te kunnen actualiseren, heeft geleid tot de toevoeging van een dienstverleningsovereenkomst (DVO). De GR biedt daarvoor onvoldoende ruimte, terwijl de DVO wel flexibiliteit biedt zonder formele wijzigingsprocedures. Taken en financiële afspraken zijn daarom in aparte bijlagen opgenomen. De regeling is opgesteld door een werkgroep van beleids-, financiële en juridische adviseurs, onder regie van de stuurgroep (afdelingshoofden Huizen en BEL sociaal domein).

Argumentatie

Voor de samenwerking binnen het sociaal domein in HBEL is een nieuwe concepttekst van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) opgesteld. Aan het proces tot herziening van de GR is een planning voorafgegaan, die is voorgelegd aan het portefeuillehouders overleg (PFHO) HBEL. In dit proces is een HBEL-werkgroep ingesteld, ondersteund door een stuurgroep, met als opdracht om de eerste conceptstukken op te stellen. Vervolgens zijn de concepten besproken met de gemeentesecretarissen, die optreden als ambtelijk opdrachtgevers voor dit traject.

Het proces richting college en raad volgt de zienswijzeprocedure. Daarna wordt de huidige (oude) GR ingetrokken en de nieuwe GR vastgesteld. In het voorstel wordt een toelichting gegeven waarin de hoofdlijnen van de voorgestelde regeling worden uitgewerkt. Hierin worden de belangrijkste keuzes toegelicht, waaronder de introductie van een (DVO). Deze DVO regelt de concrete uitvoeringsafspraken tussen de centrumgemeente Huizen en de gastgemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. In de toelichting wordt uiteengezet welke rol de DVO speelt. Ter vergelijking is de huidige (oude) GR toegevoegd, zodat inzicht kan worden verkregen in de voornaamste verschillen en vernieuwingen.

Opbouw van de regeling: GR, DVO en bijlagen

De nieuwe GR bestaat uit drie samenhangende onderdelen:

- de Gemeenschappelijke Regeling (GR): het juridische fundament van de samenwerking, op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Dienstverleningsovereenkomst (DVO): hierin wordt de uitvoering tussen centrumgemeente en gastgemeenten geregeld;
- twee inhoudelijke bijlagen bij de DVO:
bijlage 1: taken en rollen van individuele functies in de samenwerking en
bijlage 2: financiële afspraken, inclusief verdeelsystematiek.

Deze driedeling is bewust gekozen. De GR legt de juridische structuur en hoofdlijnen vast. De DVO en de bijlagen bieden ruimte om afspraken over uitvoering, rollen en bekostiging flexibel aan te passen aan veranderende praktijk en bestuurlijke keuzes, zonder telkens de GR zelf formeel te hoeven wijzigen. Dit verhoogt de wendbaarheid en uitvoeringskracht.

GR HBEL

De nieuwe regeling brengt actualiteit, duidelijkheid en bestuurlijke versterking in de samenwerking. Belangrijke vernieuwingen zijn:

- expliciete rolverdeling: De taken en bevoegdheden van de centrumgemeente Huizen en de gastgemeenten zijn duidelijk omschreven;
- formele mandatering: De uitvoering van gezamenlijke taken wordt gemandateerd aan Huizen, terwijl de beleidsbevoegdheid voor individuele voorzieningen bij de gastgemeenten blijft (tenzij anders overeengekomen);
- structurele samenwerking: Het portefeuillehoudersoverleg vindt voortaan minimaal zes keer per jaar plaats;
- verwerking van moderne wetgeving: AVG, archiefbeheer en verwerkersverantwoordelijkheid zijn nu expliciet geregeld;

- duidelijke taakverdeling bij bezwaar en beroep;
- zorgvuldige procedures voor wijziging, uittreding: Uittreding of wijziging van de regeling kent heldere termijnen, financiële toetsing en een verplichte liquidatieparagraaf en
- structurele evaluatieplicht: Elke vier jaar wordt de regeling geëvalueerd, te starten vóór 2029.

De DVO

- De DVO is toegevoegd om uitvoering en organisatie in detail te kunnen regelen en zonodig aanpassen op basis van een besluit van de colleges, zonder dat hiervoor een formele GR-wijziging nodig is. Waar de GR stabiliteit biedt, zorgt de DVO voor wendbaarheid.

De DVO bevat:

- concrete afspraken over de uitvoering, reactietermijnen, bereikbaarheid, informatiedeling;
- duidelijkheid over de verantwoordelijkheden van centrumgemeente en gastgemeenten.

Bijlage 1 DVO: taken en rollen van functies

Uit de inventarisatie bleek behoefte aan duidelijkheid in wie waarvoor verantwoordelijk is binnen de samenwerking. Daarom bevat bijlage 1:

- een overzicht van taken zoals regie, signalering, escalatie, beleidsvorming en uitvoering;
- per taak de bijbehorende functies, verantwoordelijkheden en onderlinge verhouding;
- het onderscheid tussen opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap.

Bijlage 2 DVO: financiële afspraken

In de oude GR stonden de kostenverdeling en bekostiging niet concreet uitgewerkt. In de nieuwe regeling zijn deze afspraken gedetailleerd opgenomen in bijlage 2 van de DVO. De bijlage bevat:

- de verdeelsystematiek van kosten;
- uitgebreide afspraken over de planning en control cyclus;
- heldere afspraken over budgetafwijkingen.

Projecten en pilots vallen buiten de reguliere afspraken, maar het uitgangspunt is dat zij nooit langer dan twee jaar lopen. Daarna worden zij, indien structureel, opgenomen in de DVO en vindt bekostiging plaats als genoemd in bijlage 2. Hiermee ontstaat een sluitend systeem waarin innovatie de ruimte krijgt, maar wel binnen uniforme afspraken terugkeert.

Geheimhouding

Niet van toepassing.

Alternatieven

Het alternatief is blijven werken volgens de huidige GR. Dit is niet wenselijk omdat deze sterk verouderd is, regelgeving veranderd is en niet meer aansluit bij de huidige praktijk.

Uitvoering inspraak en participatieverordening

Niet van toepassing.

Toegankelijkheid

Niet van toepassing.

Beslistermijn

Op grond van artikel 1 lid 3 van de Wet gemeenteschappelijke regelingen (Wgr) heeft de gemeenteraad na ontvangst van de gemeenschappelijke regeling 8 weken de tijd om zienswijze in te dienen. De gewijzigde GR is op 2 oktober 2025 naar u verzonden met de commissiestukken. Dit betekent dat behandeling in de raadsvergadering van 6 november gewenst is.

Het is de bedoeling om de besluitvorming in alle vier de gemeenteraden tegelijkertijd te laten plaatsvinden. Dat zou kunnen betekenen dat behandeling van dit voorstel verschoven moet worden naar een later tijdstip.

Financiële paragraaf

De kosten van de voorzieningen - en tevens de daarmee gepaard gaande apparaatskosten - voor de inwoners uit Huizen worden betaald door de gemeente Huizen en zijn opgenomen in de begroting. De kosten van de voorzieningen - en de daarmee gepaard gaande apparaatskosten - voor de inwoners van de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren worden betaald door die gemeenten. De financiële afspraken zijn vastgelegd in bijlage 2 van de DVO, toegevoegd als bijlage 4 bij dit voorstel.

Overige Raadsinformatie**Bevoegdheid**

De huidige regeling is een gemengde regeling dat wil zeggen mede door de raad zelf aangegaan. De bevoegdheden in de regeling betreffen echter allemaal collegebevoegdheden, zodat de raad de regeling niet kan aangaan. De raden moeten dus formeel tot intrekking van de huidige regeling besluiten en daarnaast instemmen met de nieuwe, nu voorgelegde GR die een collegeregeling betreft. Het college kan echter op basis van artikel 1 lid 4 Wgr pas overgaan tot het vaststellen van de regeling na verkregen toestemming van de gemeenteraad. De gemeenteraad is op basis van artikel 1 lid 3 Wgr bevoegd om eerst een zienswijze in te dienen op de gewijzigde regeling.

Het in de toekomst wijzigen van de GR en de DVO inclusief bijlagen is een bevoegdheid van het college.

Collegeprogramma

Niet van toepassing.

Begroting

Niet van toepassing.

Eerdere besluiten

Raadsvergadering 6 december 2007.

Voorgeschreven procedure

Het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling is vastgelegd in artikel 1 van de Wgr. Eerst moet de gemeenteraad in de gelegenheid worden gesteld om een zienswijze te geven. Daarna dient de gemeenteraad toestemming te geven aan het college tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling. Dit laatste gebeurt aan de hand van een nieuw raadsvoorstel.

Kader- en beleidsnota's

Wet gemeenschappelijke regelingen.

Evaluatie

De GR wordt op grond van artikel 19 GR vierjaarlijks geëvalueerd. Het eerstvolgende moment vindt plaats voor 2029.

Bijlagen

Bijlage 1: Gemeenschappelijke regeling HBEL 2026

Bijlage 2: Dienstverleningsovereenkomst samenwerking individuele voorzieningen
sociaal domein HBEL 2026

Bijlage 3: Bijlage 1 DVO taken en rollen

Bijlage 4: Bijlage 2 DVO: financiële afspraken

Bijlage 5: Definitielijst DVO

Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

Advies raadscommissie

De vertegenwoordigingen van de fracties van Leefbaar Huizen, VVD, Transparant Huizen, PvdA, GroenLinks, CDA en D66 adviseerden de raad in te stemmen met het voorstel.

De vertegenwoordigingen van de fracties van SGP, ChristenUnie en Dorpsbelangen Huizen behielden een standpunt voor en namen het voorstel mee terug voor overleg met de fractie.